

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT
OŚRODEK INFORMACJI

629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
693 - 46 - 92, 625 - 76 - 23

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89

INTERNET

<http://www.cbos.pl>

E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/192/2006

OPINIE O SPRAWIE POLSKIEGO WĘTA PRZECIWIW ROZMOWOM UE–ROSJA

KOMUNIKAT Z BADAŃ

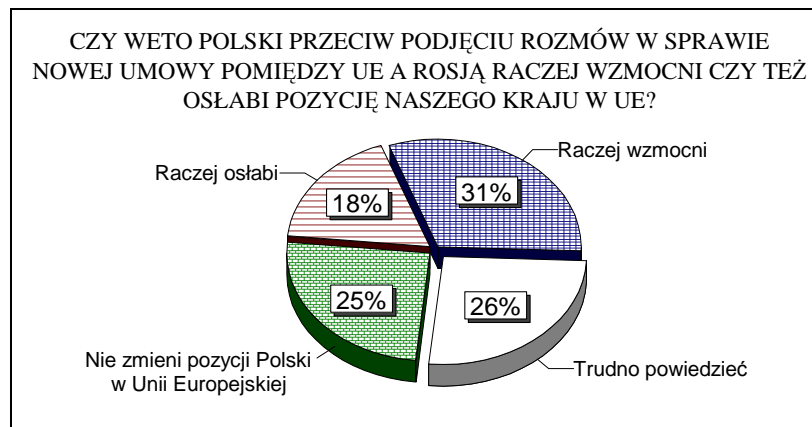
WARSZAWA, GRUDZIEŃ 2006

PRZEDRUK I ROZPOWSZECHNIANIE MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

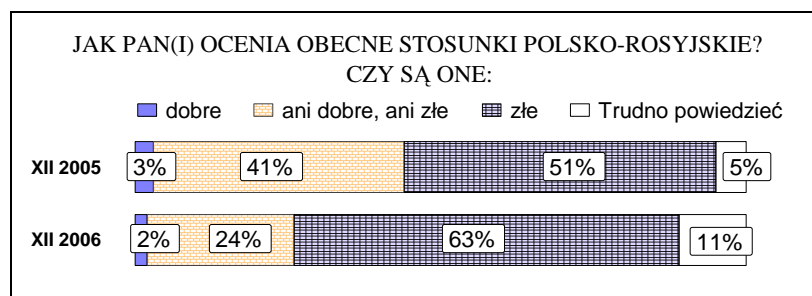

Znak jakości przyznany CBOS przez Organizację Firm Badania Opinii i Rynku
28 września 2006 roku

- ❑ Dwie trzecie badanych (65%) uważa za słuszne zablokowanie przez Polskę rozmów Unii Europejskiej z Rosją w sprawie nowej umowy o współpracy do czasu zniesienia przez Rosjan ograniczeń w handlu z Polską. Odmiennego zdania jest tylko 10% ankietowanych (25% nie ma w tej sprawie wyrobionego zdania). Trzeba podkreślić, że wśród osób, które interesują się polityką, uważnie lub dość uważnie śledząc bieżące wydarzenia, aprobatą stanowiska Polski w tej kwestii sięga 82%.
- ❑ Przeważa opinia, że zdecydowana postawa Polski w sprawie nowej umowy między Unią Europejską a Rosją wzmocni pozycję naszego kraju w tej organizacji. Sądzi tak blisko jedna trzecia badanych (31%), podczas gdy niespełna jedna piąta (18%) obawia się osłabienia pozycji Polski w UE.

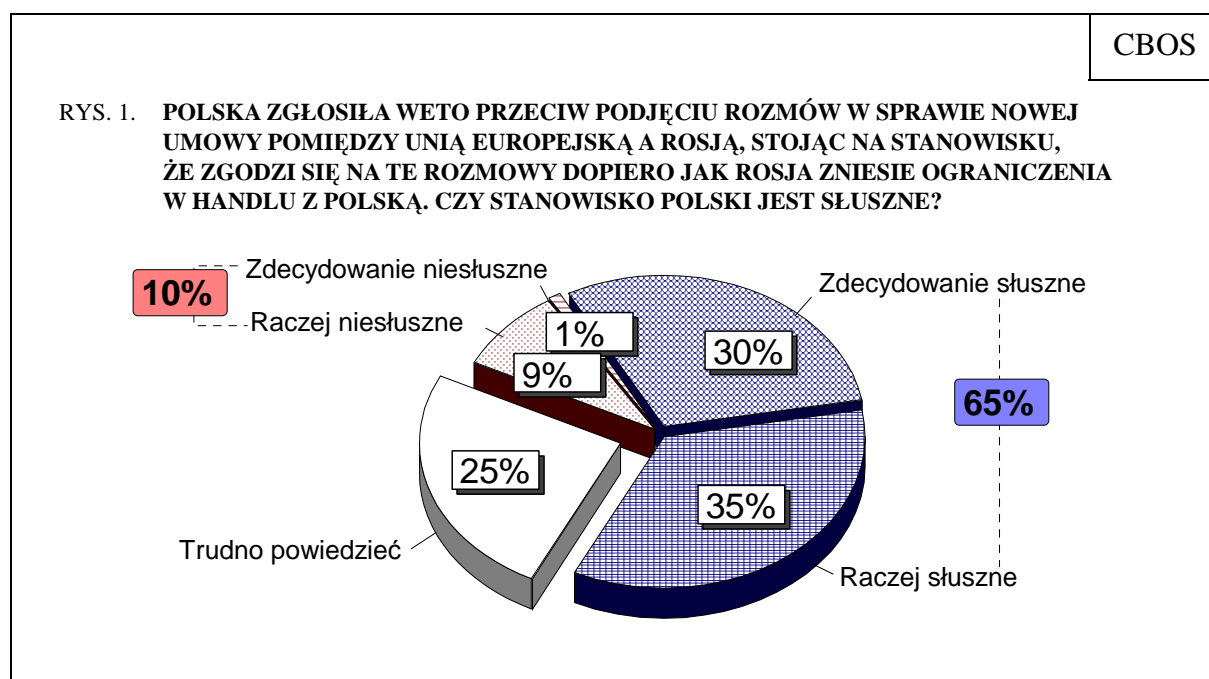

- ❑ Całokształt stosunków polsko-rosyjskich oceniany jest zdecydowanie negatywnie. W porównaniu z rokiem 2005 wzrosła liczba osób uważających, że są one złe (z 51% do 63%).

- ❑ Także przyszłość stosunków polsko-rosyjskich postrzegana jest raczej pesymistycznie. Najliczniejszą grupę (44%) stanowią ci, którzy uważają, że w najbliższym czasie nie należy liczyć na żadne zmiany w tym zakresie. Poprawę przewiduje 23% badanych, a 14% spodziewa się pogorszenia.

W listopadzie Polska korzystając z prawa weta zablokowała rozmowy Unii Europejskiej z Rosją w sprawie nowej umowy o współpracy. Powodem było wprowadzone przed rokiem rosyjskie embargo na import polskiego mięsa i innych artykułów spożywczych. Nasz kraj uzależnia wycofanie sprzeciwu wobec rozmów UE z Rosją od zniesienia przez Rosjan ograniczeń w handlu z Polską. W grudniowym sondażu¹ zapytaliśmy badanych o opinie na temat stanowiska naszego kraju oraz o ocenę całokształtu stosunków polsko-rosyjskich.

Dwie trzecie ogółu badanych (65%) uważa, że stanowisko Polski w sprawie rozmów Unii Europejskiej z Rosją na temat nowej umowy o współpracy jest słuszne, tylko co dziesiąty (10%) uznaje je za niesłuszne. Warto podkreślić, że wśród osób deklarujących

¹ Sondaż „Aktualne problemy i wydarzenia” (199) przeprowadzono w dniach 1–4 grudnia 2006 roku na liczącej 1015 osób reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski.

duże lub bardzo duże zainteresowanie polityką² aprobatą stanowiska Polski w tej sprawie sięga 82%. Również respondenci określający swoje zainteresowanie polityką jako średnie w większości (75%) uważają, że stanowisko naszego kraju jest słuszne.

Tabela 1

Zainteresowanie polityką	Czy stanowisko Polski w sprawie rozmów między UE a Rosją jest słuszne?		
	Słuszne	Niesłuszne	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Duże lub bardzo duże	82	14	4
Średnie	75	12	13
Niewielkie	53	11	36
Żadne	49	4	47

Stanowisko Polski w sprawie rozmów między Unią Europejską a Rosją popiera zdecydowana większość zarówno zwolenników obecnego rządu, jak i jego przeciwników, choć w tej drugiej grupie poparcie jest nieco słabsze.

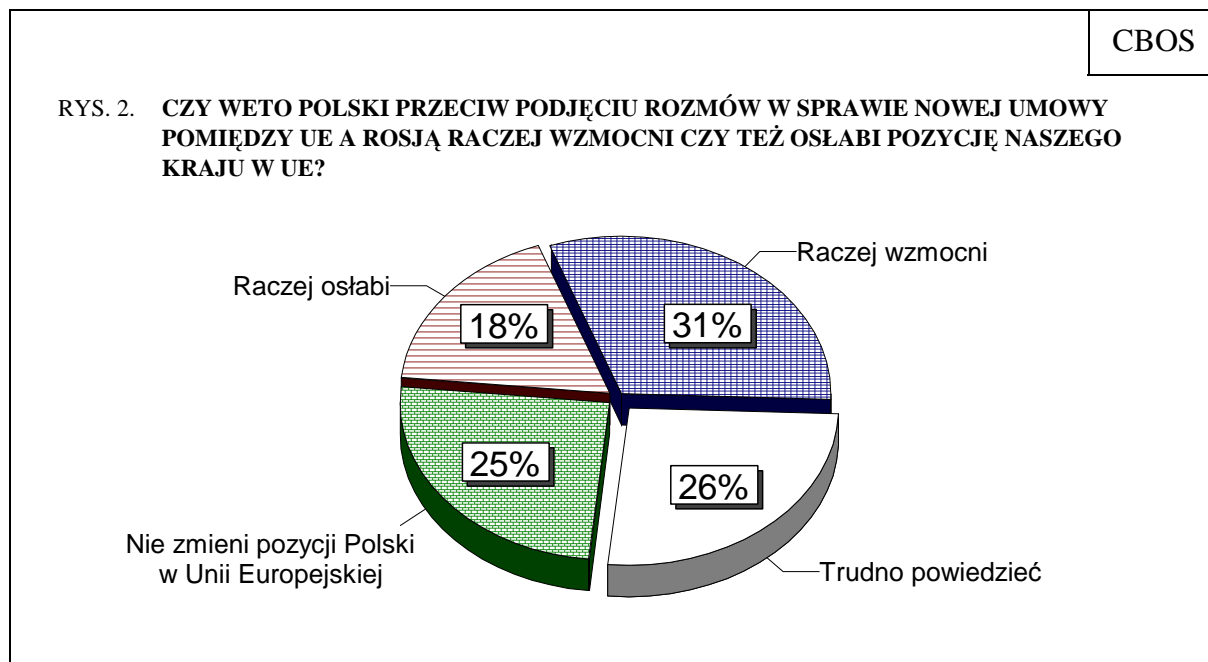
Tabela 2

Stosunek do rządu	Czy stanowisko Polski w sprawie rozmów między UE a Rosją jest słuszne?		
	Słuszne	Niesłuszne	Trudno powiedzieć
	w procentach		
Zwolennicy	78	6	16
Przeciwnicy	67	14	19
Obojętni	54	10	36
Trudno powiedzieć	37	6	57

Przekonanie o słuszności stanowiska Polski wyrażonego zablokowaniem rozmów Unii Europejskiej z Rosją związane jest w pewnym stopniu z poglądami politycznymi badanych. Wśród identyfikujących się z prawicą tylko co dwudziesty (5%) kwestionuje słuszność stanowiska Polski, a co dziewiąty (11%) nie ma wyrobionego zdania. Tymczasem wśród tych, którzy określają swoje poglądy jako lewicowe, co piąty (21%) uważa stanowisko Polski za niesłuszne, a 17% nie ma zdania w tej sprawie (por. tabele aneksowe).

² Zainteresowanie polityką badani określali za pomocą 5-punktowej skali opisanej w następujący sposób: 1) bardzo duże – uważnie (szczegółowo) śledzę prawie wszystko, co się dzieje w polityce; 2) duże – dość uważnie śledzę to, co się dzieje w polityce; 3) średnie – śledzę jedynie główne wydarzenia; 4) nikłe, niewielkie – często umykają mojej uwadze nawet ważne wydarzenia; 5) żadne – praktycznie mnie to nie interesuje.

Przeważa opinia, że zdecydowana postawa Polski w sprawie nowej umowy między Unią Europejską a Rosją wzmocni pozycję naszego kraju w tej organizacji. Sądzi tak blisko jedna trzecia badanych (31%), podczas gdy niespełna jedna piąta (18%) obawia się osłabienia pozycji Polski w UE.

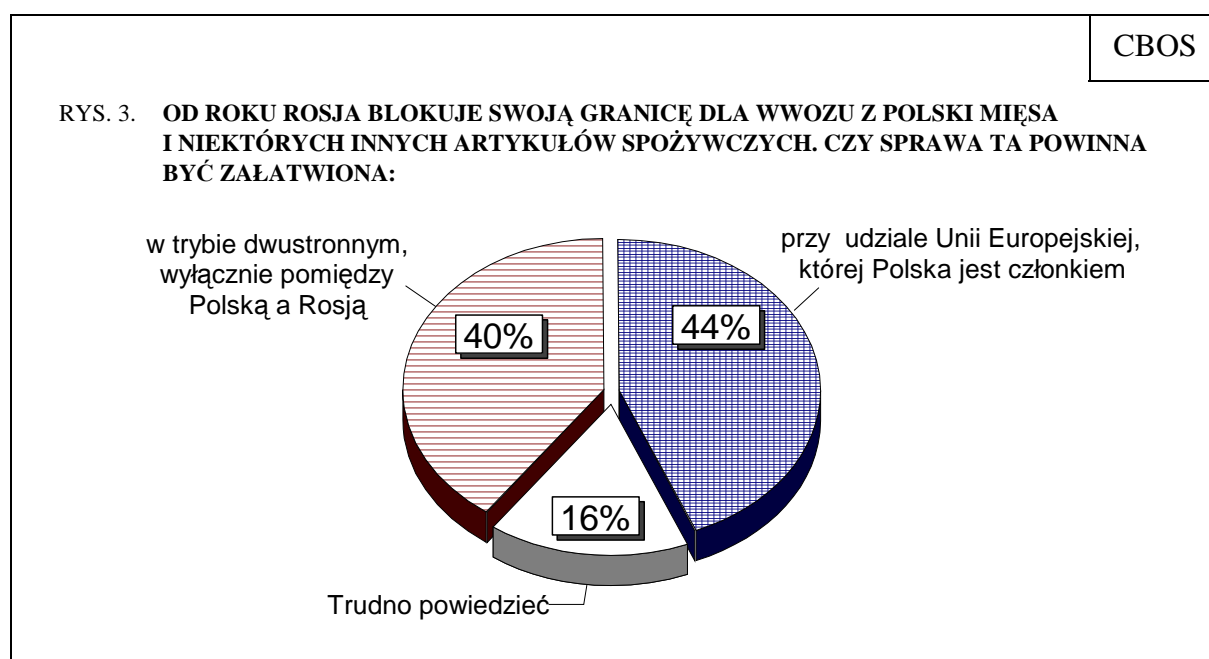
Opinia dotycząca tego aspektu sytuacji wynikłej z polskiego weta silnie wiąże się z oceną słuszności stanowiska Polski. Większość badanych uważających, że jest ono niesłuszne, obawia się, że weto osłabi pozycję naszego kraju w Unii Europejskiej, podczas gdy ci, którzy postępowanie Polski uznają za słuszne, w większości nie podzielają tych obaw, sądząc, że takie stanowisko nie tylko nie osłabi pozycji Polski w UE, lecz raczej ją wzmocni bądź nie spowoduje zmiany w tym względzie.

Tabela 3

Czy stanowisko Polski w sprawie rozmów między UE a Rosją jest słuszne?	Czy weto Polski w sprawie rozmów między UE a Rosją raczej wzmocni czy też osłabi pozycję Polski w UE?			
	Raczej wzmocni	Raczej osłabi	Nie zmieni pozycji Polski w UE	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Raczej słuszne	44	13	31	13
Raczej niesłuszne	8	60	23	10
Trudno powiedzieć	6	12	12	70

Na opinie w tej sprawie również mają wpływ deklarowane poglądy polityczne. Wśród osób o orientacji prawicowej przekonanie, że weto wzmocni pozycję Polski w Unii, wyraźnie przeważa nad obawami o jej osłabienie (47% wobec 15%), podczas gdy badani identyfikujący się z lewicą częściej przewidują w związku z tą sprawą osłabienie niż wzmocnienie pozycji Polski w UE (zob. tabele aneksowe).

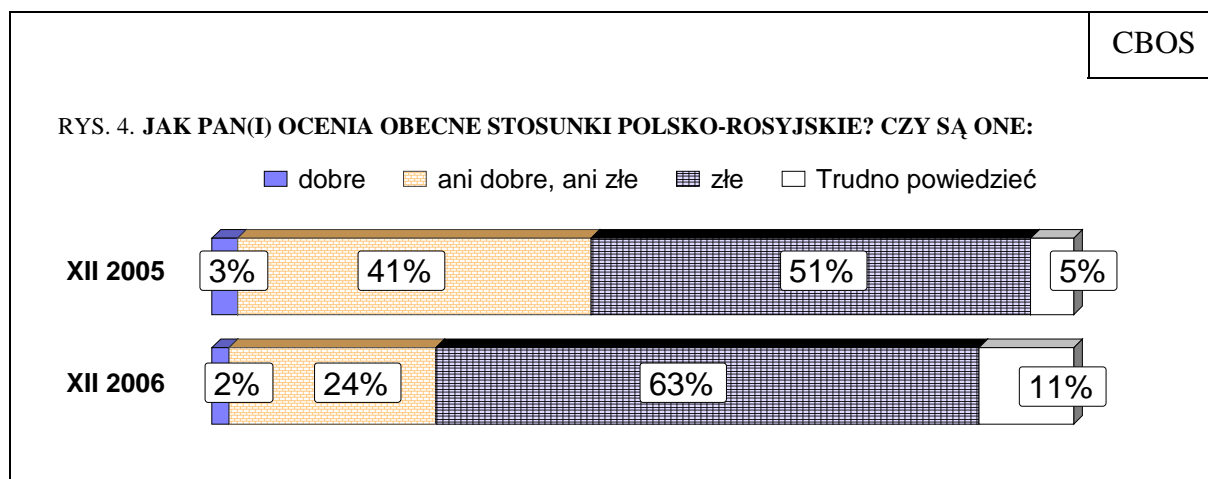
Liczba respondentów sądzących, że sprawa rosyjskiego embarga na mięso sprowadzane z Polski powinna być załatwiona z udziałem Unii Europejskiej, tylko nieznacznie przeważa nad liczbą tych, których zdaniem trzeba to załatwić w trybie dwustronnym, wyłącznie pomiędzy Polską a Rosją (44% wobec 40%).

Pogląd, że w rozstrzygnięciu tego problemu powinna mieć swój udział Unia Europejska, jest tym częstszy, im wyższy poziom wykształcenia badanych. Częściej wyrażają go mieszkańcy dużych i największych miast niż ci, którzy mieszkają na wsi i w małych miastach.

OGÓLNA OCENA STOSUNKÓW POLSKO-ROSYJSKICH

Całokształt stosunków polsko-rosyjskich oceniany jest zdecydowanie negatywnie. Prawie dwie trzecie ogółu badanych (63%, o 12 punktów więcej niż przed rokiem) uważa, że są one złe, a tylko jedna czwarta (24% – rok temu 41%) określa je jako „ani dobre, ani złe”.

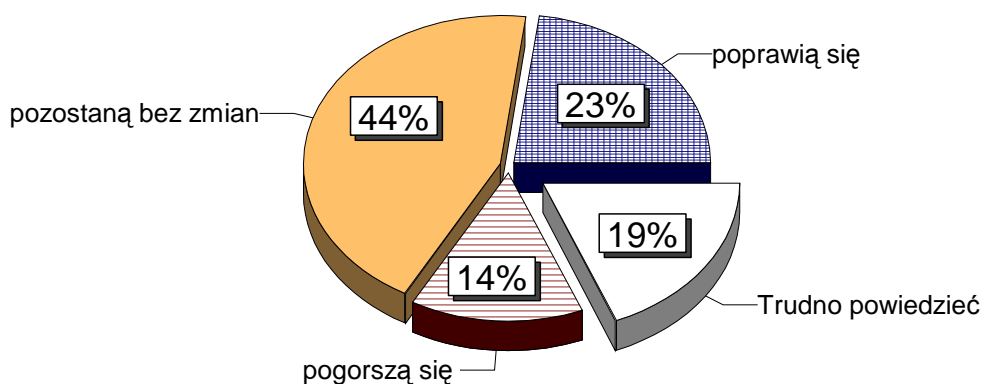
Stosunki polsko-rosyjskie oceniane są jako złe tym częściej, im wyższy jest poziom wykształcenia badanych. Oceny takie najczęściej wystawia kadra kierownicza i inteligencja oraz pozostali pracownicy umysłowi, a także respondenci prowadzący własną działalność gospodarczą. Należy jednak podkreślić, że formułowaniu takich opinii wyraźnie sprzyja przede wszystkim większe zainteresowanie polityką, a więc także lepsza orientacja w sprawach politycznych.

Tabela 4

Zainteresowanie polityką	Jak Pan(i) ocenia obecne stosunki polsko-rosyjskie? Czy są one:			
	dobre	ani dobre, ani złe	złe	Trudno powiedzieć
	w procentach			
Duże lub bardzo duże	1	13	82	4
Średnie	2	26	68	4
Niewielkie	3	26	57	14
Żadne	3	22	47	28

Również przyszłość stosunków polsko-rosyjskich postrzegana jest raczej pesymistycznie. Najliczniejszą grupę (44%) stanowią ci, którzy uważają, iż w najbliższej przyszłości nie należy spodziewać się żadnej zmiany w tym zakresie, natomiast poprawę w najbliższym czasie przewiduje tylko niespełna jedna czwarta badanych (23%).

RYS. 5. CZY UWAŻA PAN(I), ŻE W NAJBLIŻSZYM CZASIE STOSUNKI POLSKO-ROSYJSKIE:

W przeciwieństwie do oceny obecnego stanu stosunków polsko-rosyjskich stopień zainteresowania polityką nie ma widocznego wpływu na postrzeganie perspektyw ich rozwoju. Można tylko zaznaczyć, że badani, którzy w bardzo dużym lub dużym stopniu interesują się polityką, najczęściej nie przewidują zmiany w tym zakresie (52%).

Opracował
Michał STRZESZEWSKI

A N E K S

Tabela 1. Polska zgłosiła weto przeciw podjęciu rozmów w sprawie nowej umowy pomiędzy Unią Europejską a Rosją, stojąc na stanowisku, że zgodzi się na te rozmowy dopiero jak Rosja zniesie ograniczenia w handlu z Polską. Czy stanowisko Polski jest słuszne?

(%)

	Słuszne	Niesłuszne	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	65	10	25	1013
Płeć				
Mężczyźni	70	10	20	440
Kobiety	61	10	29	487
Wiek				
18-24 lat	60	12	27	144
25-34	65	11	24	168
35-44	68	11	21	157
45-54	68	13	19	171
55-64	71	8	21	136
65 lat i więcej	59	5	36	152
Miejsce zamieszkania				
Wieś	62	8	30	337
Miasto do 20 tys.	62	12	26	125
20-100 tys.	62	12	26	190
101-500 tys.	74	10	16	173
501 tys.i więcej mieszk.	71	12	16	102
Wykształcenie				
Podstawowe	54	6	40	274
Zasadnicze zawodowe	73	7	20	235
Średnie	66	16	19	322
Wyższe	75	12	13	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier.,inteligencja	72	13	16	54
Prac.umysł.niż.szczebła	69	14	17	75
Pracownicy fiz.- umysł.	65	8	27	73
Robotnicy wykwalifikowani	62	8	30	91
Robotnicy niewykwalifik.	67	14	19	55
Rolnicy	58	6	37	42
Pracujący na własny rach.	75	17	8	29
Bierni zawodowo				
Renciści	65	3	32	76
Emeryci	64	7	29	201
Uczniowie i studenci	60	12	28	82
Bezrobotni	66	17	17	114
Gospodynie domowe i inni	76	7	17	36
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	71	13	16	126
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	72	10	18	70
sekt. pryw. poza rolnict.	63	12	25	184
prywatnym gosp. rolnym	58	5	36	46
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	65	10	25	87
301-500	65	13	22	132
501-900	69	9	23	212
901-1200	74	5	20	98
Powyżej 1200 zł	68	16	16	85
Ocena własnych war. mater.				
Złe	64	10	26	228
Średnie	60	11	30	393
Dobre	74	9	17	306
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	74	3	23	93
Raz w tygodniu	66	9	25	457
1-2 razy w miesiącu	73	7	21	173
Kilka razy w roku	59	16	25	202
W ogóle nie uczestniczy	52	20	28	88
Poglądy polityczne				
Lewica	62	21	17	148
Centrum	66	14	20	235
Prawica	84	5	11	269
Trudno powiedzieć	49	5	45	273

Tabela 2. Czy weto Polski przeciw podjęciu rozmów w sprawie nowej umowy pomiędzy UE a Rosją raczej wzmocni czy też osłabi pozycję naszego kraju w UE?

(%)

	Raczej wzmocni	Raczej osłabi	Nie zmieni pozycji Polski w UE	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	31	18	25	26	1013
Płeć					
Mężczyźni	39	18	23	20	440
Kobiety	24	17	26	32	487
Wiek					
18-24 lat	23	20	31	26	144
25-34	28	22	26	24	168
35-44	35	19	25	21	157
45-54	38	16	26	20	171
55-64	38	19	24	19	136
65 lat i więcej	26	11	17	47	152
Miejsce zamieszkania					
Wieś	27	15	22	35	337
Miasto do 20 tys.	30	19	28	23	125
20-100 tys.	33	18	22	27	190
101-500 tys.	33	18	34	15	173
501 tys.i więcej mieszk.	40	24	20	16	102
Wykształcenie					
Podstawowe	26	13	20	41	274
Zasadnicze zawodowe	37	17	25	21	235
Średnie	30	20	29	21	322
Wyższe	37	24	25	14	96
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	37	23	25	14	54
Prac.umysł.niż.szczebla	35	19	32	14	75
Pracownicy fiz.- umysł.	27	21	30	21	73
Robotnicy wykwalifikowani	33	15	27	26	91
Robotnicy niewykwalifik.	51	15	15	19	55
Rolnicy	26	19	18	37	42
Pracujący na własny rach.	42	12	40	6	29
Bierni zawodowo					
Renciści	34	13	20	33	76
Emeryci	31	13	18	38	201
Uczniowie i studenci	26	21	28	26	82
Bezrobotni	23	25	29	24	114
Gospodynie domowe i inni	24	17	35	23	36
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	37	20	24	20	126
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	34	15	36	15	70
sekt. pryw. poza rolnict.	36	19	26	18	184
prywatnym gosp. rolnym	25	18	19	38	46
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	26	21	26	26	87
301-500	29	23	25	23	132
501-900	38	12	24	25	212
901-1200	35	16	23	26	98
Powyżej 1200 zł	40	27	20	13	85
Ocena własnych war. mater.					
Złe	26	16	27	31	228
Średnie	29	18	23	30	393
Dobre	39	18	25	18	306
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	38	11	23	27	93
Raz w tygodniu	31	16	26	27	457
1-2 razy w miesiącu	32	15	27	26	173
Kilka razy w roku	28	21	27	25	202
W ogóle nie uczestniczy	27	28	18	27	88
Poglądy polityczne					
Lewica	26	32	30	13	148
Centrum	29	19	34	19	235
Prawica	47	15	22	16	269
Trudno powiedzieć	21	12	17	50	273

Tabela 3. Od roku Rosja blokuje swoją granicę dla wwozu z Polski mięsa i niektórych innych artykułów spożywczych. Czy sprawa ta powinna być załatwiona: 1 - przy udziale Unii Europejskiej, której Polska jest członkiem; 2 - w trybie dwustronnym, wyłącznie pomiędzy Polską a Rosją

	(%)			
	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	44	40	16	1013
Płeć				
Mężczyźni	45	43	13	440
Kobiety	41	40	18	487
Wiek				
18-24 lat	45	40	15	144
25-34	45	46	10	168
35-44	45	47	8	157
45-54	44	46	11	171
55-64	46	38	16	136
65 lat i więcej	35	30	35	152
Miejsce zamieszkania				
Wieś	39	43	18	337
Miasto do 20 tys.	33	51	16	125
20-100 tys.	44	41	15	190
101-500 tys.	48	35	16	173
501 tys. i więcej mieszk.	58	35	7	102
Wykształcenie				
Podstawowe	31	38	31	274
Zasadnicze zawodowe	40	50	10	235
Średnie	49	41	10	322
Wyższe	65	31	4	96
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	63	34	4	54
Prac. umysł. niż. szczebla	60	35	5	75
Pracownicy fiz.- umysł.	43	48	9	73
Robotnicy wykwalifikowani	39	46	15	91
Robotnicy niewykwalifik.	44	46	10	55
Rolnicy	37	51	12	42
Pracujący na własny rach.	50	37	12	29
Bierni zawodowo				
Renciści	41	41	18	76
Emeryci	41	32	27	201
Uczniowie i studenci	41	41	18	82
Bezrobotni	33	52	16	114
Gospodynie domowe i inni	42	49	9	36
Pracuje w:				
inst. państw., publicznej	51	42	6	126
spółce właścicieli				
prywatnych i państwa	43	48	9	70
sekt. pryw. poza rolnict.	48	42	10	184
prywatnym gosp. rolnym	36	48	16	46
Dochody na jedną osobę				
Do 300 zł	42	44	14	87
301-500	39	44	17	132
501-900	43	43	14	212
901-1200	53	34	13	98
Powyżej 1200 zł	57	35	8	85
Ocena własnych war. mater.				
Złe	37	43	19	228
Średnie	40	42	18	393
Dobre	51	39	10	306
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	42	43	16	93
Raz w tygodniu	44	40	16	457
1-2 razy w miesiącu	46	38	16	173
Kilka razy w roku	40	45	15	202
W ogóle nie uczestniczy	48	32	19	88
Poglądy polityczne				
Lewica	44	48	7	148
Centrum	45	45	11	235
Prawica	54	37	9	269
Trudno powiedzieć	30	39	30	273

Tabela 4. Jak Pan(i) ocenia obecne stosunki polsko-rosyjskie? Czy są one:

(%)

	dobrze	ani dobrze, ani źle	źle	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	2	24	63	11	1014
Płeć					
Mężczyźni	3	23	67	7	441
Kobiety	2	25	58	15	487
Wiek					
18-24 lat	4	32	56	8	144
25-34	5	20	66	10	168
35-44	4	23	64	9	157
45-54	1	26	68	6	171
55-64	2	22	67	10	136
65 lat i więcej	1	21	53	25	152
Miejsce zamieszkania					
Wieś	4	23	56	17	337
Miasto do 20 tys.	3	28	63	6	125
20-100 tys.	1	27	62	10	190
101-500 tys.	1	21	70	8	173
501 tys. i więcej mieszk.	4	22	69	5	102
Wykształcenie					
Podstawowe	1	28	50	21	274
Zasadnicze zawodowe	4	23	63	10	235
Średnie	3	23	68	6	323
Wyższe	1	20	74	5	96
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	2	15	80	3	54
Prac. umysł. niż. szczebla	2	20	70	8	75
Pracownicy fiz.- umysł.	4	23	64	9	73
Robotnicy wykwalifikowani	5	22	63	11	91
Robotnicy niewykwalifik.	2	27	63	8	55
Rolnicy	4	22	66	8	42
Pracujący na własny rach.	0	22	72	6	29
Bierni zawodowo					
Renciści	2	27	58	13	76
Emeryci	1	22	59	18	202
Uczniowie i studenci	3	32	56	9	82
Bezrobotni	5	27	60	8	114
Gospodynie domowe i inni	4	23	54	20	36
Pracuje w:					
inst. państw., publicznej	3	22	69	7	126
spółce właścicieli					
prywatnych i państwa	5	12	79	4	70
sekt. pryw. poza rolnict.	1	26	64	9	184
prywatnym gosp. rolnym	3	20	63	13	46
Dochody na jedną osobę					
Do 300 zł	3	23	64	10	87
301-500	4	24	55	16	132
501-900	1	25	62	12	212
901-1200	1	22	67	9	98
Powyżej 1200 zł	6	18	71	6	85
Ocena własnych war. mater.					
Złe	3	21	63	13	228
Średnie	2	24	62	12	393
Dobre	3	26	62	8	306
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	3	25	59	13	94
Raz w tygodniu	3	26	60	12	457
1-2 razy w miesiącu	1	23	67	9	173
Kilka razy w roku	2	22	64	11	202
W ogóle nie uczestniczy	2	16	71	11	88
Poglądy polityczne					
Lewica	3	23	72	3	148
Centrum	2	28	67	4	235
Prawica	2	24	67	7	269
Trudno powiedzieć	3	22	49	26	273